

Svenska som andraspråk 3 Muntligt arbete

Centralt innehåll och kunskapskrav

I det centrala innehållet gällande muntlig framställning anges för kursen svenska som andraspråk 3 "Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag för olika mottagare. Strategier för att förstå och göra sig förstådd i samtal, diskussioner, debatter och föredrag. Faktorer som gör en muntlig presentation intressant och övertygande och hur presentationstekniska hjälpmedel kan användas för att stödja och förbättra en muntlig presentation. Deltagande i samtal och diskussioner, där språk, innehåll och disposition anpassats till syfte och mottagare, och där argument används för att tydliggöra egna åsikter och bemöta andras argument. Disposition, språkliga drag och retoriska grepp i olika typer av muntlig framställning".

I kunskapskraven formuleras kvaliteter i att samtala om ämnen som rör vardag, samhälle, studier och arbete, och anpassa sitt språk efter ämne, syfte, situation och mottagare, att diskutera och bemöta andras argument och understödja egna, att hålla väldisponerade muntliga anföranden med stöd av presentationstekniska hjälpmedel och retoriska grepp och i allt detta att ordförråd, uttal och den grammatiska behärsningen stödjer kommunikationen.

I Skolverkets kommentarmaterial diskuteras särskilt begreppet "presentationstekniska hjälpmedel", där man skriver att "Undervisningen ska behandla hur presentationstekniska hjälpmedel kan användas för att *stödja och förbättra en muntlig presentation*. I kunskaper om muntlig framställning av idag ingår även förmågan att använda olika typer av presentationstekniska hjälpmedel. Med presentationstekniska hjälpmedel avses inte bara datormedierade presentationsprogram, utan även whiteboard, blädderblock och liknande. Den aktuella punkten i det centrala innehållet syftar inte främst på kunskaper om tekniken, utan hur tekniska hjälpmedel på bästa sätt integreras i framställning, så att de blir till ett stöd för det innehåll som ska förmedlas, inte en ren utsmyckning".

Idéer och lektionsupplägg.

I materialet finns två förslag på sätt att arbeta med material från www.etthalvtarkpapper.se : **Skapa presentationer med ord och bild** och **Talanalys**.

Skapa presentationer med ord och bild

Material

Det rika **bildmaterialet** på webbplatsen ger mycket goda möjligheter att skapa presentationer där ord och bild samverkar. Artikeln ur Populär historia **Strindberg hyllad och hatad** (Torbjörn Forslid i Populär Historia 2012:3)ger en god och ganska lättillgänglig biografisk grund. Utöver detta finns material från **Stockholmskällan** särskilt framtaget med tanke på Strindberg och *Ett halvt ark papper*. Här finns verkligen incitament för att arbeta med skapande av texter där ljud och bild samspekar!

Att göra:

Presentera August Strindberg! Resonera om hur man gör för att skapa både ett intresse för arbetet och ett intressant resultat? Ett sätt kan vara att börja med att titta på respektive lyssna till två korta och sinsemellan ganska olika presentationer av August Strindberg:

- Först den korta animerade **film** gjorts särskilt för denna webbplats. Se på filmen och diskutera med eleverna: vilka vänder sig den till? Vad lyfter den fram ur Strindbergs liv och gärning? Vad finns inte med? Hur kan upphovsmännen ha resonerat? Vad är vinsten med att göra på detta sätt? Vad förlorar man?
- Sedan **Hugo Hanséns tal** vid invigningen av Strindbergsåret i Stockholm den 22 januari 2012. Talet finns också som **textfil**. Vad lyfter han fram i sitt tal? Vad finns inte med? Hur kan han ha resonerat? fördelar med det? Nackdelar?

Efter denna inledning kan eleverna få i uppgift att skapa en egen författarpresentation. Genom att välja fokus tvingas eleverna att tydligare sovra och sortera, och får hjälp att både upptäcka intressanta detaljer och att skriva något som inte nödvändigtvis blir en genomgång av hela författarens liv och verk.

Ett annat sätt att gå till väga är att ta bilder som utgångspunkt. En författarpresentation helt byggd på Strindbergs självporträtt? Eller som utgår från hans familj?

Retorisk analys

Material

Låt eleverna **lyssna** på, och också **läsa** Hugo Hanséns tal vid invigningen av Strindbergsåret på Stadsteatern den 22 januari 2012.

Att göra:

Låt eleverna analysera Hugo Hanséns tal. Förslag på frågor att använda finns sist i filen.

Analys av Hugo Hanséns tal vid invigningen av Stockholms stads Strindbergfiranden 2012

- Om man betraktar det här talet som ett argumenterande tal: vilken är Hugo Hanséns tes?
- Vilka är i så fall hans argument för tesen?
- Vilka motargument bemöter han?
- Hur lägger han upp sitt tal?
  - Hur fångas publikens intresse i inledningen?
  - Hur är huvuddelen strukturerad?
  - Hur knyter Hansén ihop talet?
- Det finns en hel del retoriska finesser i talet. Ge exempel på hur Hansén använder
  - Stilbrott
  - Kontraster
  - Liknelser
  - Citat
  - Hopning
  - Tretal
  - Övåntade vändningar
  - Annat?
- Vad tycker du är det bästa med Hanséns tal? Varför? Något du hade gjort annorlunda? Varför?
- Hur bedömer du talet som helhet? Varför?